

Warszawa, dnia 22 stycznia 2009 r.

RPO-603898-VII-1106-08/JJ/KMP

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2009 -01- 22
ZAL.	NR. 1201131

Informacja

o czynnościach przeprowadzonych z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich w Schronisku dla Nieletnich w Gackach

1. Wprowadzenie.

W dniach 11-12 grudnia 2008 r., przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich przeprowadzili wizytację w Schronisku dla Nieletnich w Gackach, przy ul. Leszcze 31a, zwanego dalej Schroniskiem lub placówką. Pracownicy Zespołu Prawa Karnego Wykonawczego w Biurze RPO w składzie: Ewa Dawidziuk - pełniąca obowiązki Zastępcy Dyrektora Zespołu, Janina de Michelis - główny specjalista, Przemysław Kazimirski – specjalista (prawnicy) oraz Justyna Józwiak - radca (politolog), zbadali stan przestrzegania praw wychowanków, pod kątem ich ochrony przed okrutnym, nieludzkim lub poniżającym traktowaniem i karaniem. W wizytacji uczestniczył również przedstawiciel Zespołu Terenowego Biura Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach: Michał Kleszcz – referent prawny (prawnik).

W ramach wizytacji zapobiegawczej Krajowego Mechanizmu Prewencji dokonano następujących czynności:

- przeprowadzono rozmowę z Panem Markiem Łukasiewiczem - Dyrektorem Schroniska;

- dokonano oglądu terenu Schroniska oraz pomieszczeń użytkowanych przez wychowanków tj.: izb mieszkalnych, świetlic i łaźni w internacie, sali odwiedzin, izb przejściowych, szkoły, sali gimnastycznej, boiska, warsztatów, gabinetu lekarskiego i stomatologicznego, izby chorych, kuchni i jadalni;
- przeprowadzono na osobności rozmowy z 10 wychowankami (ok. 28% ogółu wychowanków);
- przeanalizowano następującą dokumentację placówki: wybrane losowo akta osobowe wychowanków, Księgę ewidencji wychowanków umieszczonych w izbie izolacyjnej, Księgę ewidencji wychowanków umieszczonych w izbie przejściowej, Księgę ewidencji wychowanków umieszczonych w izbie chorych, Księgę ewidencji ucieczek, Książkę stosowania środków przymusu bezpośredniego, Ewidencję przepustek, Księgę nagród i Księgę środków dyscyplinarnych, Protokoły Kontroli Sanitarnej z 2007 r. i 2008 r.

Ponadto, po zakończeniu wizytacji przeanalizowano: Regulamin Schroniska dla Nieletnich w Gackach, Sprawozdanie Okręgowego Zespołu Nadzoru Pedagogicznego przy Sądzie Okręgowym w Katowicach z wizytacji Schroniska dla Nieletnich w Gackach w październiku 2007 r., Sprawozdanie sędziego wizytatora ds. rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w Kielcach z wizytacji przeprowadzonej w marcu 2008 r., Regulamin wychowanka Schroniska dla Nieletnich w Gackach, Procedurę postępowania z nieletnim przebywającym w Schronisku, Wewnętrzną instrukcję w sprawie wydawania nieletnim leków oraz zasad wykonywania zabiegów medycznych, Procedurę postępowania w przypadkach wydarzeń nadzwyczajnych, Wewnętrzną instrukcję w sprawie organizacji i porządku dnia oraz stosowania elementów dyscyplinujących wobec nieletnich, Regulaminy: odwiedzin, izby przejściowej, izby izolacyjnej i izby chorych, Zestawienie nieletnich przebywających w Schronisku w dniu 10 grudnia 2008 r.

Dokonane w oparciu o powyższe czynności ustalenia pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich przekazali Dyrektorowi Schroniska oraz wysłuchali jego uwag i wyjaśnień.

2. Charakterystyka placówki.

Zgodnie z zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie utworzenia schronisk dla nieletnich i zakładów poprawczych oraz określenia ich rodzajów i limitów miejsc (Dz. Urz. MS z 2004 r., Nr 6, poz. 20 z późn. zm.), wizytowana placówka, która została otwarta dnia 1 stycznia 2005 r., jest Schroniskiem zwykłym dla chłopców, o pojemności 44 miejsca. W dniu wizytacji w placówce przebywało 36 nieletnich.

Obiekt Schroniska został zaadoptowany po dawnym internacie miejscowej szkoły zawodowej zakładów gipsowych. W trzykondygnacyjnym budynku o powierzchni użytkowej 2 674 m² znajdują się zarówno pomieszczenia szkolne, warsztatowe, internat, stołówka, jak i gabinety służby zdrowia, gabinety zespołu diagnostycznego oraz biura i pomieszczenia administracyjne. Na parterze znajdują się: dyżurka strażników, gabinet Dyrektora, sekretariat, pomieszczenia administracyjno – gospodarcze, jadalnia oraz kuchnia, biblioteka, pokój odwiedzin oraz szkoła i warsztaty. Internat usytuowany jest na I i II piętrze, gdzie znajdują się także gabinety zespołu diagnostycznego oraz gabinety pracowników służby zdrowia. Teren placówki o powierzchni 0,666 ha otoczony jest betonowym ogrodzeniem zakończonym drutem kolczastym, co stanowi odpowiednie zabezpieczenia techniczno - ochronne.

W dniu wizytacji w internacie funkcjonowały trzy, 12 – osobowe grupy wychowawcze. Grupy szkolne liczyły 10 wychowanków, warsztatowe zaś 5 wychowanków. Nieletni przebywają w placówce średnio ok. 6 miesięcy, jednakże zdarzają się pojedyncze przypadki, kiedy to nieletni przebywa w placówce ponad rok (w dniu wizytacji sytuacja ta odnosiła się do 2 osób).

Wychowankami Schroniska są chłopcy w wieku 13 – 17 lat, umieszczeni w nim najczęściej w związku z popełnieniem czynów karalnych przeciwko mieniu, rzadziej zaś przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności i obyczajowości oraz czynów określonych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.

Na szczególną uwagę zasługują działania Dyrektora placówki zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa przebywającym w niej wychowankom oraz kadrze. Pracownicy uczestniczą w odpowiednich szkoleniach, podczas których instruowani są

o sposobach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa. Dobrą okazję do sprawdzenia umiejętności kadry w tym zakresie, stanowiła symulowana ucieczka nieletniego ze Schroniska, zaplanowana na drugi dzień wizytacji pracowników Biura RPO. Od początku funkcjonowania Schroniska nie doszło do tego typu zdarzenia. Jednakże Dyrektor placówki, chcąc odpowiednio przygotować personel, opracował - w porozumieniu z odpowiednimi jednostkami Policji - sytuację upozorowanej ucieczki nieletniego. Inicjatywę tą należy ocenić bardzo pozytywnie.

3. Ogląd placówki.

Podczas wizytacji przeprowadzono ogląd terenu Schroniska, jego budynku i pomieszczeń. Uzyskane w związku z tym informacje pozwoliły stwierdzić, że:

- a) na terenie Schroniska funkcjonuje: jeden oddział Szkoły Podstawowej (klasa VI zbiorowa) i trzy klasy gimnazjum. W indywidualnych przypadkach kształcenie może być prowadzone na poziomie niższym albo w oparciu o program szkoły podstawowej lub gimnazjum specjalnego. Szkoły realizują cele i zadania wynikające z przepisów prawa, określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm);
- b) sale lekcyjne są zadbane, świeżo odmalowane, odpowiednio umeblowane i wyposażone w liczne pomoce dydaktyczne, utrzymane w czystości. Na terenie szkoły znajdują się również sanitariaty, których stan nie budzi zastrzeżeń. Standard wyżej wymienionych pomieszczeń jest wysoki;
- c) warsztaty szkolne usytuowano na parterze Schroniska. Znajdujące się tam pracownie: stolarska, ogólnotechniczna, gastronomiczna, są czyste i estetyczne, wyposażone w niezbędny sprzęt. Instrukcje obsługi poszczególnych maszyn, zasady BHP oraz Regulaminy pracowni, umieszczone są w widocznych miejscach;
- d) wychowankowie mają również możliwość uczestniczenia w zajęciach organizowanych w Schronisku w ramach kół zainteresowań (np. fotograficznym, plastycznym, muzycznym) oraz korzystania z biblioteki liczącej ok. 2,5 tys. woluminów. W skład zasobów bibliotecznych wchodzi także liczne multimedia tj.

kasety video, płyty CD, DVD i kasety magnetofonowe – często wykorzystywane podczas zajęć dydaktycznych. Dodatkowo w placówce prenumeruje się prasę („Gazeta prawna”, „Dziennik sportowy”, „Fakt”);

- e) każda z grup wychowawczych ma do dyspozycji: pomieszczenia mieszkalne, pełne zaplecze sanitarne, świetlicę, w której dostępny jest sprzęt audiowideo, pokój zainteresowań, gdzie wychowankowie odrabiają zadania szkolne, zaopatrzony dodatkowo w sprzęt kuchenny, umożliwiający wychowankom przyrządzanie posiłków, pokój wychowawcy oraz pomieszczenie wykorzystywane w charakterze szatni z magazynu. Sypialnie chłopców są 3-4 osobowe, wyposażone w odpowiedni sprzęt kwatermistrzowski. Na szczególne podkreślenie zasługuje porządek oraz estetyczny wygląd w pomieszczeniach internatu. Kwiaty doniczkowe oraz ozdoby wykonane przez nieletnich stanowią dodatkową dekorację ich sypialni;
- f) podstawową formą pracy w internacie są zajęcia wychowawcze, prowadzone w oparciu o roczny plan pracy internatu, roczne plany pracy wychowawczej grup oraz indywidualne plany oddziaływań resocjalizacyjnych wobec nieletnich. Bezpośrednim opiekunem procesu oddziaływań wychowawczych w stosunku do każdego nieletniego jest wychowawca – patron.
- g) zajęcia na świeżym powietrzu realizowane są na boisku do piłki nożnej lub koszykówki;
- h) w budynku znajduje się nowa, oddana do użytku w październiku 2008 r., sala gimnastyczna, w której odbywają się zajęcia sportowe oraz wszelkie imprezy okolicznościowe. W pobliżu sali znajduje się magazyn ze sprzętem sportowo – rekreacyjnym, szatnia, prysznic i toalety oraz siłownia wyposażona w atestowany sprzęt. Standard sali gimnastycznej oraz przyległych do niej pomieszczeń należy uznać za bardzo wysoki;
- i) wychowankowie mają zapewnioną stałą opiekę medyczną, którą sprawują: pielęgniarka zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy oraz lekarza ogólny (specjalizacja chirurg), psychiatra i stomatolog – zatrudnieni na 1/3 etatu. Placówka współpracuje z okulistą w Busko – Zdroju, a w przypadku innych konsultacji ze Szpitalem Powiatowym w Busko – Zdroju (oddział pediatryczny)

oraz z Poradnią Specjalistyczną Leczenia Chorób Wątroby i Poradnią Neurologiczną w Kielcach. Każdy wychowanek podczas pierwszych dni pobytu w placówce poddawany jest wstępnym badaniom lekarskim, psychiatrycznym i stomatologicznym. W dniu wizytacji w Schronisku przebywało dwóch wychowanków z wirusowym zapaleniem wątroby typu B;

- j) pomieszczenia ambulatorium zorganizowano w pobliżu internatu. W ich skład wchodzi gabinet: pielęgniarski, stomatologiczny oraz izba chorych. Ta ostatnia jest dwuosobowa, monitorowana, wyposażona w przyciski sygnalizacji przyzywowej. Bezpośrednio w pobliżu izby chorych znajduje się oddzielny węzeł sanitarny, wyposażony w prysznic, umywalkę oraz toaletę. W dniu wizytacji w izbie chorych nie przebywał żaden z wychowanków;
- k) w wyodrębnionej części Schroniska usytuowane są dwie dwuosobowe, monitorowane izby przejściowe. Obok izb przejściowych znajduje się pomieszczenie (niemonitorowane), w którym wychowankowie spożywają posiłki. Pokój jest wyposażony w stół, krzesła oraz umywalkę. Wychowankowie umieszczeni w izbie przejściowej mają również do dyspozycji oddzielną łazienkę (umywalka, toaleta i prysznic). W pomieszczeniach znajduje się Regulamin placówki, z którym wychowankowie mogą w każdej chwili się zapoznać. W dniu wizytacji w izbie przejściowej przebywało dwóch nowoprzyjętych wychowanków, których czas pobytu w izbie nie przekraczał 14 dni;
- l) sala odwiedzin wyposażona jest w stół i krzesła, udekorowana zdjęciami wychowanków oraz rekwizytami wykonanymi przez nich w ramach zajęć plastycznych i technicznych. Odwiedziny rodziców lub opiekunów odbywają się w czasie wolnym od zajęć szkolnych – w każdą niedzielę i dni świąteczne. Szczegółowe zasady odwiedzin uregulowane zostały w odrębnym Regulaminie;
- m) w ramach opieki duszpasterskiej, w jednej z sal lekcyjnych, odbywa się cotygodniowo Msza Święta, systematycznie prowadzone są także lekcje religii. Wychowankowie mogą również przystąpić do sakramentu bierzmowania, do którego wcześniej są odpowiednio przygotowywani;
- n) z relacji Dyrektora wynika, iż nie stosował dotychczas środka przymusu bezpośredniego w postaci umieszczenia nieletniego w izbie izolacyjnej, chociaż w

placówce wyodrębnione jest tego typu pomieszczenie. Zgodnie z przepisami w Schronisku jest prowadzona Księga ewidencji wychowanków umieszczonych w izbie izolacyjnej, która potwierdziła, że nie stosowano dotychczas tego rodzaju środka przymusu bezpośredniego;

- o) za zgodą rodziców wychowankowie mogą palić papierosy na terenie Schroniska, w wyznaczonym do tego miejscu. Popielniczki ustawione są w toaletach internatu. Jednakże w regulaminie placówki nie ma żadnego przepisu, który regulowałby tą kwestię;
- p) obiekt placówki monitorowany jest za pomocą 27 kamer, bez możliwości odsłuchu (14 kamer zamontowano wewnątrz budynku oraz 13 na zewnątrz).

4. Rozmowy przeprowadzone z wychowankami.

Rozmowy kwestionariuszowe, z dobranymi losowo wychowankami przebywającymi w Schronisku, zostały przeprowadzone w „cztery oczy”, bez udziału pracowników placówki. Dostarczyły one opinii w przedmiocie przestrzegania podstawowych praw osób przebywających w Schronisku i atmosfery w nim panującej. Zgłoszone uwagi dotyczyły pojedynczych kwestii związanych m.in. z niewłaściwym traktowaniem przez wychowawców. Wszelkie inne kwestie, tj.: warunki bytowe, wyżywienie, system stosowania środków dyscyplinujących i nagród, zajęć pozalekcyjnych i spędzania czasu na świeżym powietrzu oraz ocena kadry wychowawczej, w większości zostały ocenione przez wychowanków jako bardzo dobre.

Podczas indywidualnych rozmów z wychowankami Schroniska siedmiu z nich zgłosiło, że pobyt w placówce zmienił ich na korzyść, trzy zaś osoby nie wyraziły swojej opinii w tym temacie.

Wychowankowie mieli również możliwość wypowiedzieć się na temat zmian, jakie chcieliby wprowadzić w Schronisku. Dwóch nieletnich wskazało w tym zakresie

wychowawców używających siły fizycznej. Jeden z kolei wskazał chęć likwidacji „drugiego życia”.

5. Ocena sposobu traktowania wychowanków.

Większość wychowanków (8), z którymi przeprowadzono rozmowy indywidualne deklaruje, że nie uczestniczy w „drugim życiu” i przebywając w Schronisku nie doznało przykrości ze strony kolegów. Chłopców dobrze ocenili pracę Dyrektora, nauczycieli oraz wychowawców, którzy okazują chęć pomocy i do których można się zwrócić w każdej sprawie bez żadnych obaw. Jednakże przedstawiciele Biura RPO podczas rozmowy z dwoma nieletnimi odnotowali sygnały wskazujące na to, że dwóch wychowawców placówki zachowuje się w sposób niewłaściwy wobec nieletnich (wśród tego typu zachowań wychowankowie wymienili: bicie, kopanie, zastraszanie). Nieletni odmówili złożenia oficjalnej skargi do protokołu. Ze względu na brak możliwości zweryfikowania zarzutów, pracownicy Biura RPO zasygnalizowali ten problem Dyrektorowi Schroniska, który zobowiązał się podjąć działania zmierzające do jego rozwiązania. Na pochwałę zasługuje postawa Dyrektora, który podjął sprawę w sposób odpowiedzialny i rzetelny. Na bieżąco informuje pracowników Biura RPO o stanie sprawy.

Ponadto, prawie wszyscy wychowankowie stwierdzili, że w placówce szanuje się ich prawo do wypowiedania się w swoich sprawach. W związku z powyższym można stwierdzić, iż atmosfera wśród wychowanków jest dobra, a stosunki pomiędzy nimi, a pracownikami placówki - właściwe.

Ogląd pomieszczeń Schroniska, poczyniony przez przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, pozwala stwierdzić, iż warunki bytowe w placówce są bardzo dobre. Wychowankowie mają zapewnione wszelkie podstawowe potrzeby.

Dużą rolę w kształtowaniu pozytywnego klimatu wychowawczego ma przyjęty w placówce system oddziaływań resocjalizacyjnych, polegający na stosowaniu przede wszystkim wzmocnień pozytywnych. Odzwierciedla się to w liczbie udzielonych nagród, która w ciągu roku zdecydowanie przewyższa liczbę zastosowanych środków dyscyplinarnych. W dniu wizytacji przedstawiciele Biura RPO zapoznali się z Księgą

Nagród oraz Księgą Środków Dyscyplinarnych. W okresie od września 2008 r. do dnia wizytacji, wobec wychowanków zastosowano zaledwie siedem środków dyscyplinarnych (trzy nagany oraz cztery zawiadomienia sądu o niewłaściwym zachowaniu). W okresie tym udzielono zaś 224 nagrody, głównie w postaci rozmowy telefonicznej na koszt Schroniska, dodatkowe zajęcia poza placówką, zgody na posiadanie wartościowych przedmiotów. Szczególną formą nagrody jest przepustka upoważniająca do wyjścia poza teren Schroniska bądź uczestnictwa w zajęciach organizowanych na zewnątrz. W obydwu przypadkach Dyrektor Schroniska zwraca się z odpowiednią prośbą do sądu, do dyspozycji którego wychowanek pozostaje. W 2008 r. nie odnotowano ani jednego przypadku niepowrotu z przepustki.

6. Dokumentacja placówki.

Należy podkreślić, iż dokumentacja Schroniska, z którą pracownicy Biura RPO zapoznali się na miejscu, prowadzona jest w sposób rzetelny i przejrzysty.

Po przeanalizowaniu tekstu Regulaminu Schroniska dla Nieletnich w Gackach, nie stwierdzono jego niezgodności z normami prawnymi. Regulamin w szczegółowy sposób określa m.in. organizację i zasady funkcjonowania Internatu, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum oraz Warsztatów Szkolnych Schroniska, Zespołu Diagnostycznego i pozostałych działów organizacyjnych placówki. Odrębny rozdział Regulaminu poświęcono kwestii bezpieczeństwa Schroniska.

Osobno sporządzony został Regulamin Wychowanka Schroniska dla Nieletnich w Gackach, w którym wyszczególniono uprawnienia i obowiązki nieletniego oraz nagrody i środki dyscyplinarne. Jest w nim również przepis wskazujący organy, do których nieletni ma prawo zgłaszać swoje prośby, skargi i wnioski.

W Schronisku prowadzi się również Księgę ewidencji wychowanków umieszczonych w izbie izolacyjnej, jednakże ze względu na to, że w placówce nie stosowano dotychczas tego typu środków przymusu bezpośredniego, nie ma w niej jeszcze żadnych wpisów. Zasady pobytu wychowanka w izbie izolacyjnej zostały uregulowane w Regulaminie izby izolacyjnej. Należy jednak zaznaczyć, iż pkt 2 tego Regulaminu jest niezgodny z treścią art. 95 a § 5 ustawy o postępowaniu w sprawach

nieletnich. W brzmieniu wyżej wymienionego przepisu, wobec nieletniego stosuje się środek przymusu bezpośredniego w postaci umieszczenia w izbie izolacyjnej tylko wtedy, gdy usiłuje się on targnąć na życie lub zdrowie swoje albo innej osoby. Natomiast w Regulaminie izby izolacyjnej wymienione zostały wszystkie przyczyny wskazane w art. 95 a § 1 upn, dopuszczające zastosowanie środków przymusu bezpośredniego. W związku z powyższym, pkt 2 Regulaminu izby izolacyjnej wymaga przeredagowania.

Szczegółowej analizie poddano również Książkę ewidencji wychowanków umieszczonych w izbie przejściowej. Wychowankowie umieszczani są w niej głównie z powodów określonych w § 51 rozporządzenia. Przedstawiciele Biura Rzecznika odnotowali 5 przypadków umieszczenia wychowanka w izbie przejściowej w trybie § 25 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia. Były to jednak pobyty krótkie, kilkudniowe.

Księga ewidencji przepustek rejestruje pobyty nieletnich poza Schroniskiem, zarówno te związane z wyjazdami do domów, jak i z udziałem wychowanków w zajęciach poza placówką.

Porządek wewnętrzny w dni nauki, sobotę oraz dni wolne od nauki szkolnej został określony w Wewnętrznej instrukcji w sprawie organizacji i porządku dnia oraz stosowania elementów dyscyplinujących wobec nieletnich.

Księga ewidencji ucieczek nie zawiera wpisów – w placówce nie odnotowano dotychczas wydarzeń nadzwyczajnych.

Protokoły z Kontroli Sanitarnej nie zawierają zaleceń pokontrolnych.

Przeanalizowano także akta osobowe wybranych wychowanków, w których znajduje się dokumentacja potwierdzająca legalność pobytu nieletniego w placówce, potwierdzone podpisem zapoznanie wychowanka z prawami i obowiązkami oraz inne dokumenty takie jak: opinie, diagnozy, indywidualne programy resocjalizacji. Osoby wizytujące uznały, że dokumentacja nieletnich jest prowadzona rzetelnie i zgodnie z przepisami prawa.

W okresie ostatnich dwóch lat w Schronisku przeprowadzona była wizytacja przez Okręgowy Zespół Nadzoru Pedagogicznego przy Sądzie Okręgowym w

Katowicach (1-30 października 2007 r.) oraz kontrola sędziego wizytatora ds. rodzinnych i nieletnich Sądu Okręgowego w Kielcach (16 marca 2008 r.). Dyrektor Schroniska udostępnił przedstawicielom Biura RPO sprawozdania z przeprowadzonych kontroli. Wnioski zawarte w sprawozdaniach z wyżej wymienionych wizytacji skłaniają do wysokiej oceny funkcjonowania placówki oraz warunków, w jakich nieletnich przebywają.

7. Wnioski i zalecenia.

Czynności przeprowadzone przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich pozwoliły uznać, że w Schronisku dla Nieletnich w Gackach – generalnie rzecz biorąc - przestrzegane są prawa nieletnich. Podkreślić należy bardzo dobre warunki bytowe nieletnich, przede wszystkim bogate wyposażenie internatu, szkół, warsztatów i sali gimnastycznej w sprzęt oraz pomoce dydaktyczne. Dyrektor Schroniska postrzegany jest przez nieletnich jako autorytet, co świadczy o jego zaangażowaniu się w codzienne sprawy placówki.

W celu poprawy stanu przestrzegania praw przysługujących nieletnim, w ocenie osób wizytujących, należy:

- podjąć kroki zapobiegające w przyszłości ewentualnym, niedozwolonym formom traktowania nieletnich przez personel placówki. Dyrektor Schroniska, co zasługuje na podkreślenie, pozostaje w stałym kontakcie z pracownikami Biura RPO, informując o kolejnych czynnościach podejmowanych celem wyjaśnienia zarzutów stawianych przez nieletnich;
- dokonać zmiany w pkt 2 Regulaminu izby izolacyjnej, tak by był on zgodny z przepisami ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich;
- ze względu na faktyczne używanie przez nieletnich wyrobów tytoniowych na terenie Schroniska należy rozważyć umieszczenie w Regulaminie Schroniska punktu odnoszącego się do tej kwestii (zgodnie z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 listopada 1996 r. w sprawie określenia zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych w obiektach zamkniętych

podległych Ministrowi Sprawiedliwości, Dz. U. z 1996 r., Nr 140, poz. 658, z późn. zm.).

za zespół wzytujący:

p.o. ZASTĘPCY DYREKTORA
ZESPOŁU

mgr Ewa Gawliczak